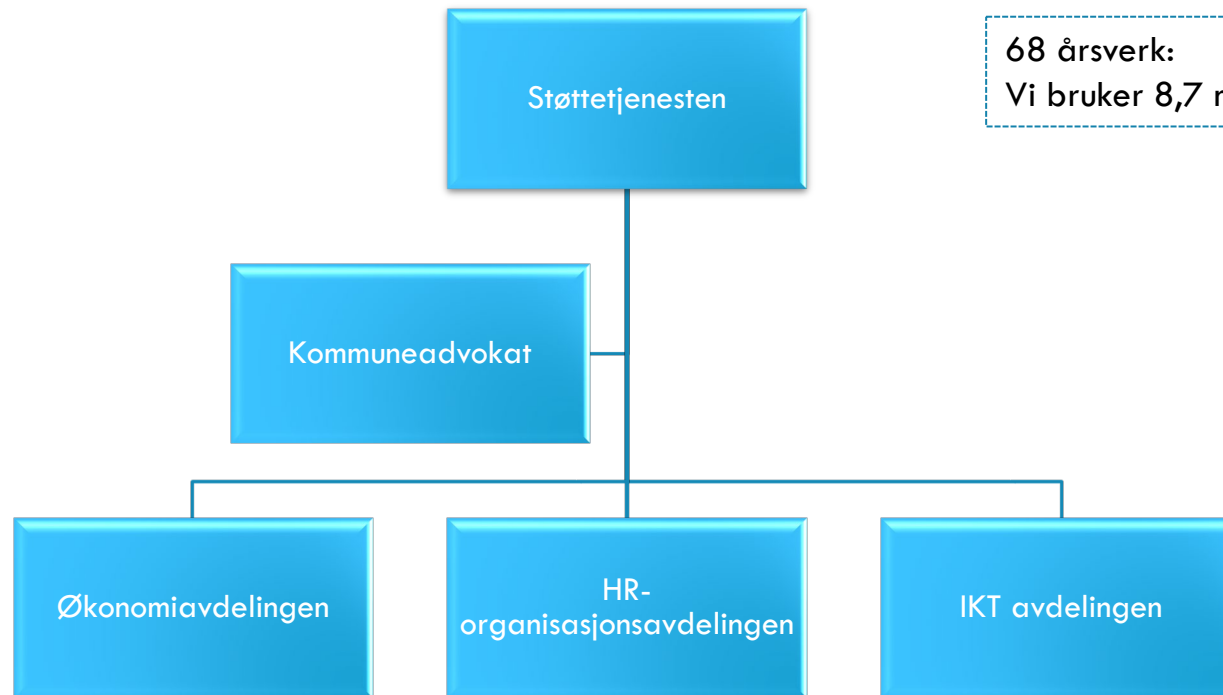

Støttetjenesten

Organisering

68 årsverk: 56 adm. øvrige tillitsvalgte og folkevalgte.
Vi bruker 8,7 mill. kr mindre på administrasjon enn KG 9.

Hva lykkes vi med....

- Vi drifter effektivt og målrettet innenfor de rammebetingelsene vi har.
 - Vi er stolt foregangskommune innfor plan- økonomi og styring i kommunal sektor.
 - Digital satsing gir resultat –arbeidsprosesser forenkles og sikkerheten øker.
 - Vi er god på beredskap –samfunnssikkerhet.
 - *Ny organisering – nye arbeidsformer* bidrar til løsning på tvers av fag og organisering.
 - Forbedringskulturen styrkes. Økt fokus på kvalitet og internkontroll.
-

Utfordringer og satsingsområder

UTFORDRINGER	SATSNINGSOMRÅDER
1. Krav til effektivisering - digitalisering. 2. Nye kompetansekrav. 3. Ubalanse mellom forventning og kapasitet-administrative tjenester. 4. Iverksette nye vedtatte strategier uten ressurser. 5. Samhandling på tvers for nye løsninger.	1. Digitalisering. Tilrettelegge for bærekraftig og sikker IKT drift og infrastruktur. 2. Rekruttere og utvikle ansatte for framtida. 3. Prioritere og avklare tjenesteleveranse. Implementere ny strategi for oppgaveløsning 4. Innovasjonsstrategi, anskaffelsestrategi, frivillighetsstrategi, boligstrategi, sykefraværstrategi,..... 5. Ny organisering –nye arbeidsformer».

«Tenke nytt – bærekraftige løsninger for fremtiden»

Tiltak som prioriteres

- Videre effektivisering og omstilling– ta ut gevinster.
- Nye måter å løse oppgaver på sammen med andre. Herunder vurdering av tjenestekjøp innen spesialiserte kompetansekrevende områder kontra egenproduksjon.

Tiltak	2023	2024	2025	2026
Reduserte stillinger	-1 025	-1 025	-1 025	-1 025
Redusert arealbruk/husleie /effektivisering		-1 025	-1 400	-1 400
Omstilling og effektivisering ny oppgaveløsning			-651	-1 675
Sum tiltak	-1 025	-2 050	-3 076	-4 100

VI SKAL VILLE HVERANDRE VEL – OG DET SKAL HØRES
VI SKAL GJØRE HVERANDRE GODE – OG DET SKAL SYNES

Kommunikasjonsavdelingen

Organisering

Fakta

- årsverk: 2,8
- budsjett: 2,9 millioner kroner
- bistår alle sektorer med kommunikasjonsfaglige oppgaver

Arbeidsoppgaver:

- drift og utvikling av hjemmeside og intranett/ny tjenesteportal
- sosiale medier
- rådgivning
- krisehåndtering
- mediehåndtering
- bistår i rekruttering
- klart språk
- kommunikasjonsplaner for ulike prosjekter
- tekst/foto/video
- profilering

Utfordringer og satsingsområder

Rana kommune skal bruke kommunikasjon som et strategisk verktøy for å nå målene i kommuneplanen og FNs bærekraftmål.

Som vertskommune med visjon om å bli Norges grønne industrihovedstad, vil kommunikasjon være et viktig virkemiddel for å tiltrekke oss grønne bedrifter og kompetanse.

En felles forståelse for omstillingsbehov og strukturelle endringer er avgjørende for å lykkes. Dette vil kreve mobilisering av ansatte, innbyggere og næringsliv gjennom samskaping og god kommunikasjon.

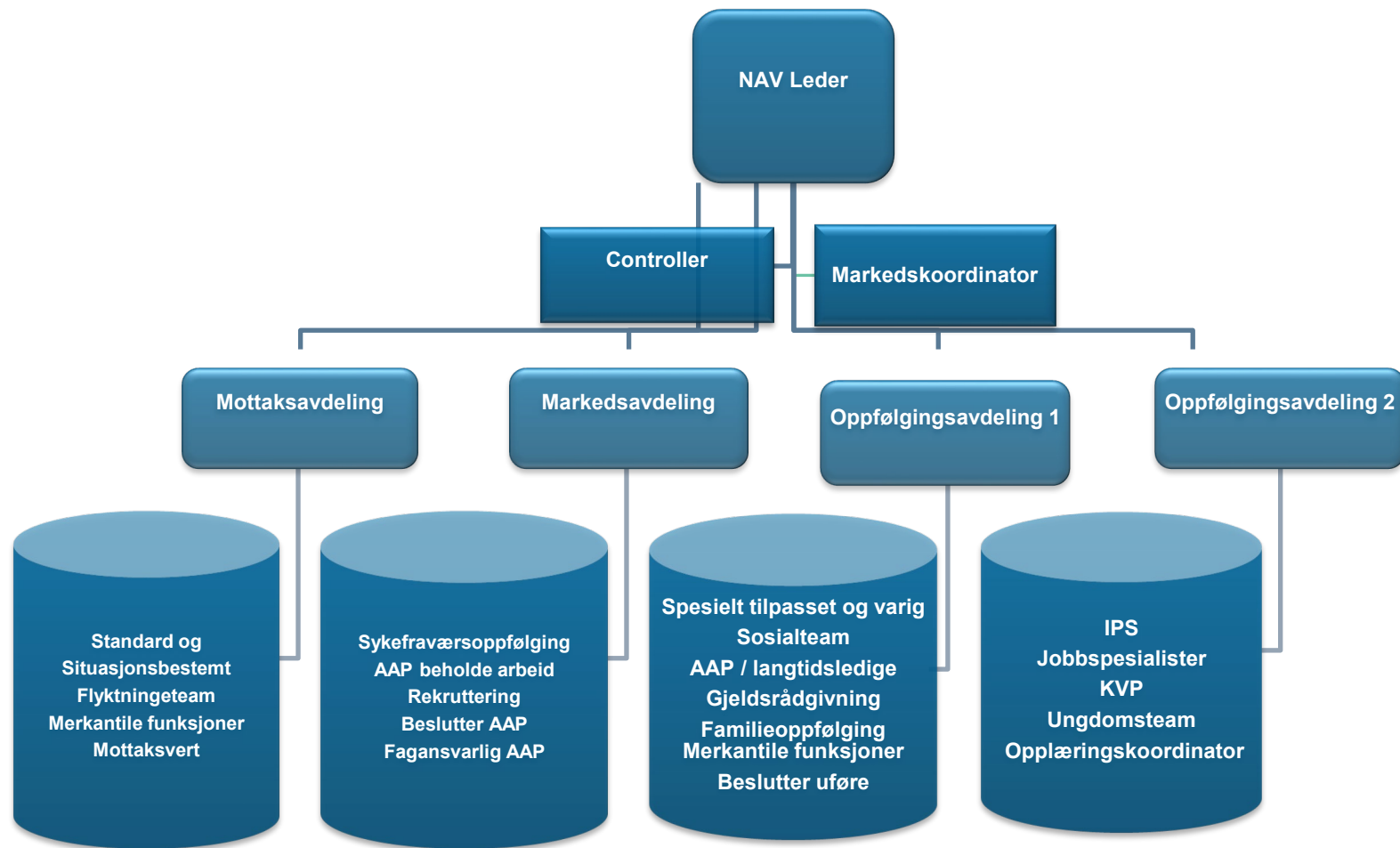
Krav til effektivisering og et endret bruksmønster krever at kommunen utvikler gode digitale løsninger.

Som et ledd i dette arbeidet lanserte vi en ny tjenesteportal i 2021. Portalen vil være under stadig utvikling der digitalisering av tjenester er viktig.

NAV Rana

Organisering

Hva lykkes vi med

- Øremerke ressurser der det er mest behov
- Utnytte statlige og andre ordninger
- Felles innsats i kontoret
- Tilstrekkelig personell - rett kompetanse

Utfordringer

Statlige ordninger reduseres

Flyktninger med lavt norsknivå

Flere med økonomiske problemer

Boligsituasjonen i Rana

Satsingsområder

- Ungdommen
- Familieoppfølging
- Overgang til arbeid eller utdanning og kvalifisering

Nøkkeltall 2022

Budsjett på 48,9 mill. Resultat pr august 7,4 mill.

Sykefravær hittil pr august: korttid 3,9% langtid 3,3%

Statlige ordninger automatisk forlenget

Lav arbeidsledighet 1% pr august

Rammereduksjoner / tiltak

I planperioden 2023-2026 foreslått rammereduksjon på til sammen 8,3 mill.

Hvordan klare det?

- Fortsatt øremerke ressurser på ungdommer og familieoppfølging
- Utnytte statlige tiltak og interne ressurser
- Videreutvikle samarbeid med Helse-Omsorg, skole, næringslivet.

Jobbmessa arrangeres sammen med Yrkes- og utdanningsmessa januar 2023

Takk for oppmerksomheten

Rana kirkelige fellesråd

RANA KIRKELIGE FELLESRÅD 2022

Todelt virksomhet

Legge til rette for Den norske kirkes
virksomhet i Rana

Utvikle og forvalte kirkegårdene i
kommunen

KIRKE

Forvalter 6 kirkebygg
20448 medlemmer, 78,4% av
Ranas befolkning

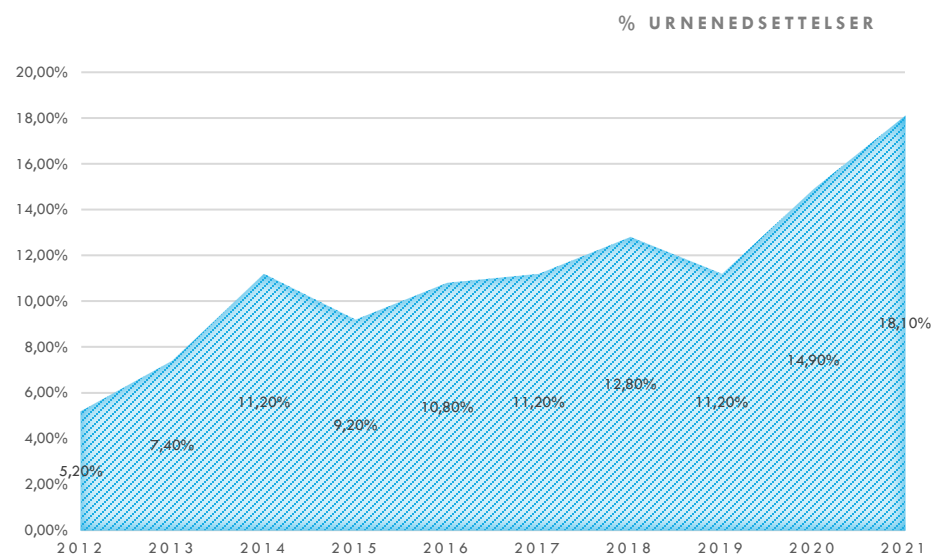

Gravplassmyndighet

ca 240 gravlegginger i året

350% økning i urneandel

KJØLEROM OG KREMATORIUM

Moderne, effektivt og bærekraftig

3 alternativer utredet sammen med kommunen

Manglende fremdrift og eierskap til prosjektet

Rana Byggdrift KF

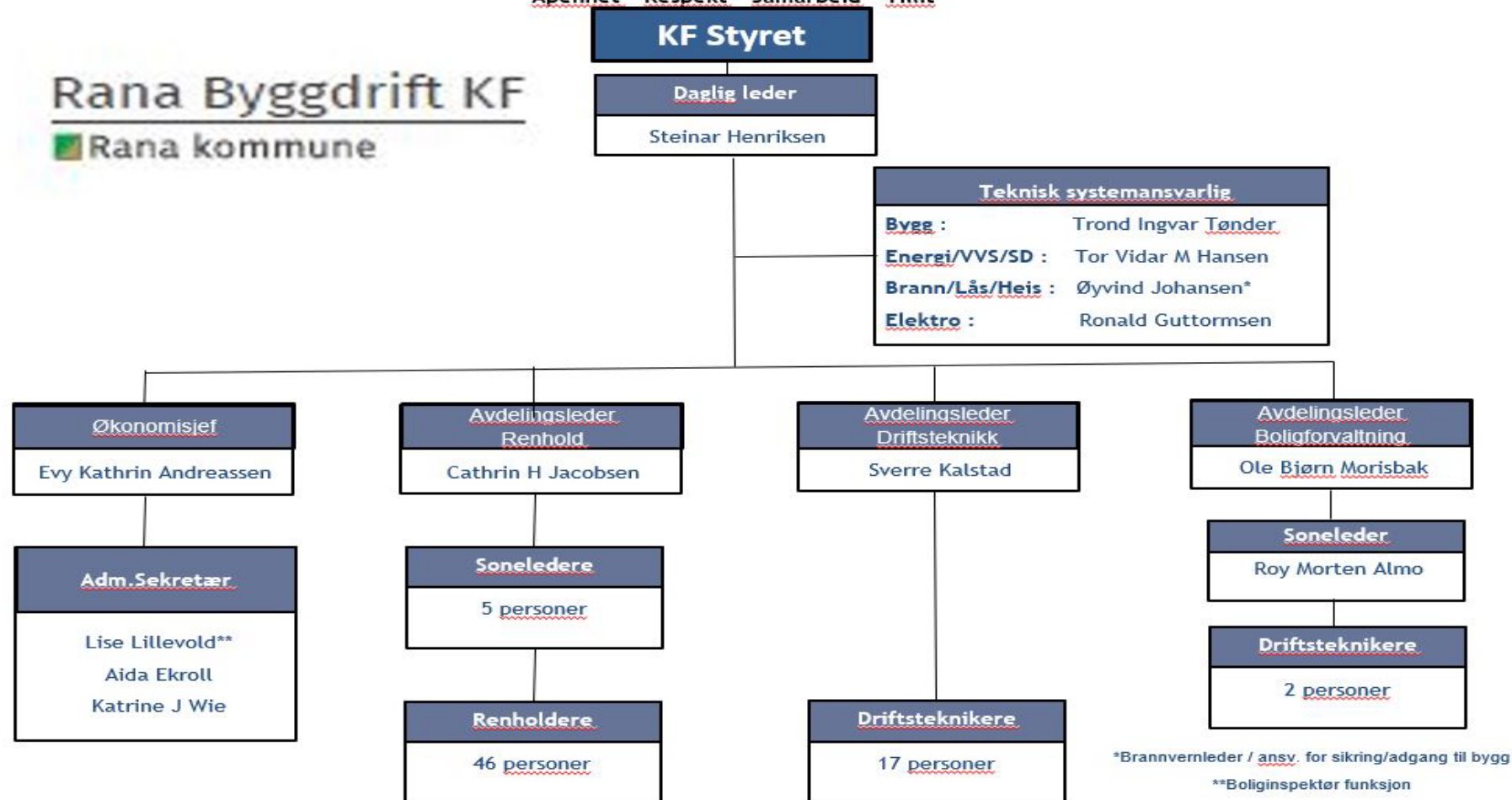
Organisering

Rana Byggdrift KF organisasjonskart 2022

Åpenhet---Respekt---Samarbeid---Tillit

Rana Byggdrift KF

Rana kommune

Organisering

Styremedlemmene:

Jens K Rønning (Styreleder)

Bergit Svenning (Nestleder)

Magne A Damsgård

Trine B Gabor

Bjørn Roland

Stine Fagerdal

Robin W Presteng (ansatt repr.)

Karolina Panasiuk (personlig vara)

Rana Byggdrift KF

- **Hva har vi lyktes med ?**
- Trygg arbeidsplass med gode verdier
- Redusert sykefravær
- Reduksjon av areal

Rana Byggdrift KF

- **Utfordringer ?**
- Forfall, hærverk og økt etterslep
- Presset driftsøkonomi
- Felles forståelse av realitetene

Rana Byggdrift KF

- **Satsingsområder:**
- Reell Internhusleie
- Etterleve faglige anbefalinger for FDV(u)
- Riktig kompetanse for fremtiden

Rana Byggdrift KF

«Tenke nytt – bærekraftige løsninger for fremtiden»

- Konkurransedyktig CO2 avtrykk fra byggene
- Verdibevarende vedlikehold
- Kritisk arealbruk / sambruk

Rana
kommune

Norges grønne industrihovedstad
- framtida er fornybar

Tekniske tjenester

BANE NOR
SINØEN

Rammebetingelser og organisering

De hemmelige tjenester

«Kommunens tekniske tjenester kalles også de hemmelige tjenestene. Alle tar dem som en selvfølge, men få tenker på hvordan de produseres.» (NITO Refleks 2015)

Hovedutfordringer

Klimaendringer – økende ekstremvær
Kapitalslit – økende vedlikeholdsetterslep
Forventningsgap – økende innbyggerkrav
Samfunnsutvikler – økende breddeansvar

Areal
Rana er
Norges 4. største
kommune
i areal

Rana kommune (1823 årsverk)
Robert Pettersen

Tekniske tjenester (136 årsverk)
Stig Roald Frammarsvik

Nøkkeltall
3,7 mrd. kr. vedlikeholdsetterslep
400 km. turstier og skiløyper
300 km. vegnett
500 km. VA-nett

Areal og miljø (30 årsverk)

Kart/arealplan – Miljø/landbruk/eiendom
Byggesak

Prosjekt (8 årsverk)

Prosjektledere
Bygg, samferdsel/park/idrett og vann/avløp

Bydrift (97 årsverk)

Samferdsel/park/idrett – Vann/avløp
Fritidspark – Brann/redning

Byggdrift (80 årsverk)

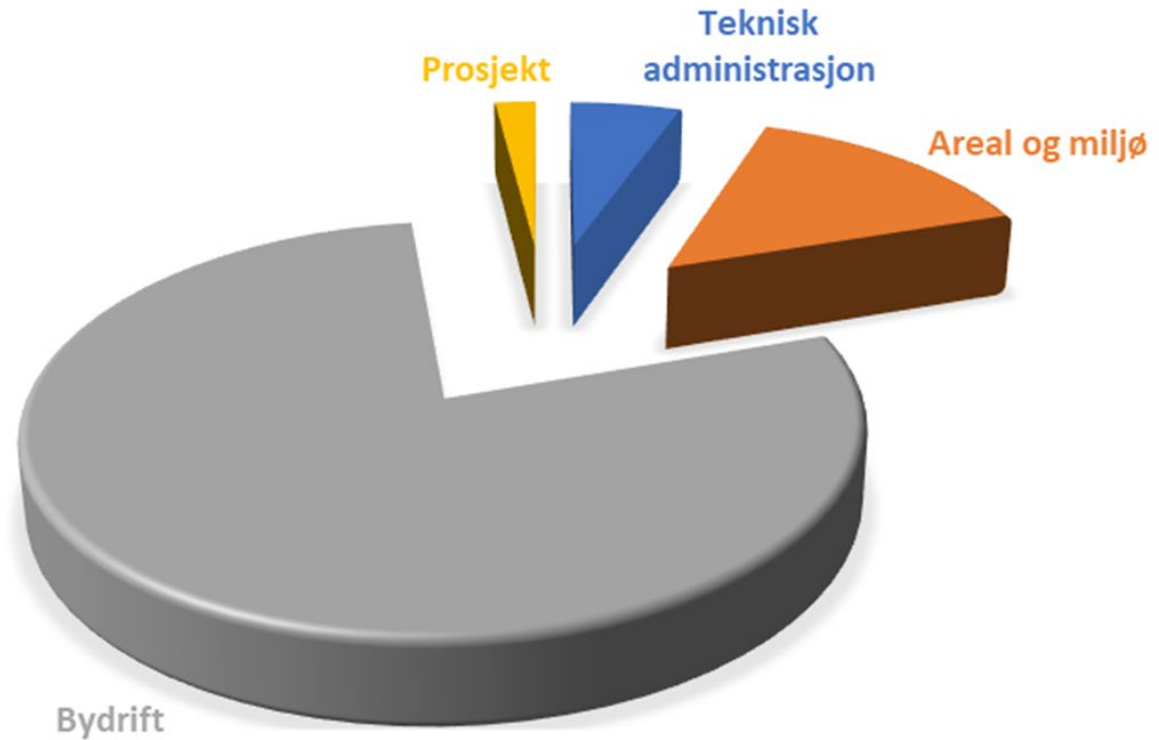
Systemansvar – Driftsteknikk
Boligforvaltning – Renhold

Tekniske tjenester

Økonomi

Avdelinger:	Budsjett 2022
Teknisk administrasjon	6 185
Areal og miljø	16 608
Bydrift	90 249
Prosjekt	2 271
Tekniske tjenester	115 313

BUDSJETT 2022 TEKNISKE TJENESTER

Har og følger en plan ...

Mål og resultatstyring

Tekniske tjenester: Mål	Resultat (Evaluering 2021)	E	Nøkkeltall 2021: Tekniske tjenester (gjennomsnitt)
Økonomi: Kostnadseffektiv drift	Regnskap = Tiltak = 0 avvik (Resultat 2021: + 3,9 mill. kr.)		Gjennomsnittsalder: 47,8 (45,0)
Org: Redusert sykefravær	Tilstedeværelse = Tiltak > 95 % (Resultat 2021: 92,4 %)		Kjønnfordeling menn: 62,8 % (22,4 %)
Org: Ledersamtaler og lederavtaler	Begge tiltak = 100 % (Resultat 2021: 100 %)		Kommuneplan 2017-2027:
Tjenester: Samfunnsutviklerrolle *	Diverse tiltak (Resultat 2021: Viktige delmål nådd)		Sammenheng med satsningsområder og strategier
• Støtte nyskaping	• Flyplass – Sykehus – Campus – Studentboliger – Dypvannskai – Batterifabrikk – FV810 Bustneslia – E6 Mo i Rana – Vekstmobilisering		Vekst i offentlig og privat virksomhet samt Campus Regionalt logistikknutepunkt med stor flyplass Fortsatt tyngdepunkt for sykehusdrift i regionen
• Sikre infrastruktur	• Næringstomter – Boligtomter – Bygginvesteringer – Infrastrukturinvesteringer – Vedlikeholdsetterslep – Veiplaner – VA-planer – Anleggsplaner		Klimavennlige løsninger innen transport, bygg og arealbruk Verdibevarende vedlikehold av bygg, vegar og anlegg
• Videreføre byutvikling	• Moheiakvartal – Havmannakse – Bane NOR – Byplan		Attraktive kulturtilbud og møteplasser for alle Styrket identitet gjennom satsing på fortrinn og særpreg Byutvikling med vekt på grønnstrukturer og urbanisering
• Utvikle kommunen	• Luftkvalitet – Vannkvalitet – Miljøfyrtårn – Plastreduksjon – Fjernvarme – Klimatiltak		Industriby med ren luft og rent vann Samarbeid med næringsliv om utvikling i grønn retning Bærekraftig utnytting av fornybare ressurser
• Styrke folkehelse	• Fritidspark – Fritidsanlegg – GS-veier – Turløyper – Skiløyper – Uteområder		Helsefremmende kommunale tjenester
Areal og miljø			
Tjenester: Saksbehandling med faglig kvalitet	Adm. og politiske vedtak basert på adm's innstilling, skal i minimum 90 % av klagesakene stadfestes av Statsforvalter (Resultat 2021: 100 %)		Digitalisering, velferdsteknologi og innovasjon ** Se også "Føringer for arealplanlegging i kommunen"
Prosjekt			
Tjenester: Økonomi og investeringsplan prosjektleveranser	Innen tid og/eller kostnad = 100 % (Resultat 2021: 95 %)		Klimavennlige løsninger innen transport, bygg og arealbruk Verdibevarende vedlikehold av bygg, vegar og anlegg
Bydrift			
Tjenester: Framtidsretta og bærekraftig kommunal infrastruktur	Regularitet VA/veg-timer = 99 % (Resultat 2021: 99,8 %)		Klimavennlige løsninger innen transport, bygg og arealbruk Verdibevarende vedlikehold av bygg, vegar og anlegg

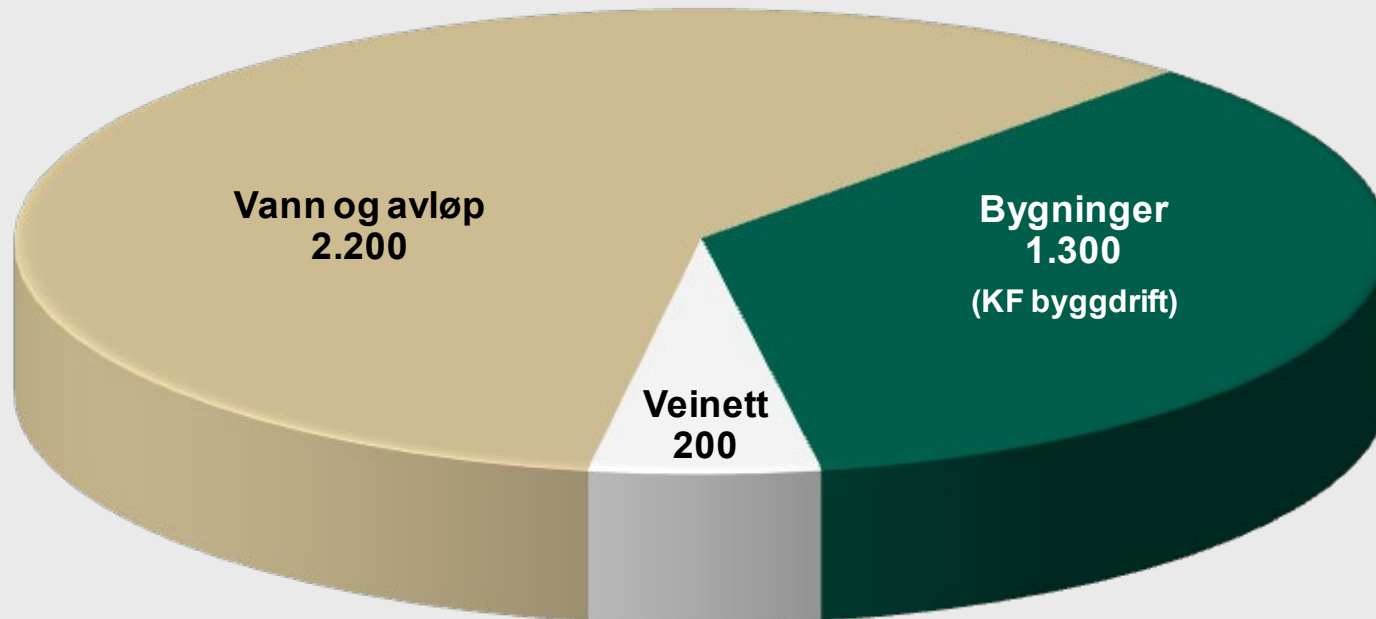
* Tjenester: Samfunnsutviklerrolle – kommuneplanens handlingsdel i økonomiplanen

** Digitalisering deriblant eByggesak – gjelder hele sektoren for tekniske tjenester

Vedlikeholdsetterslep

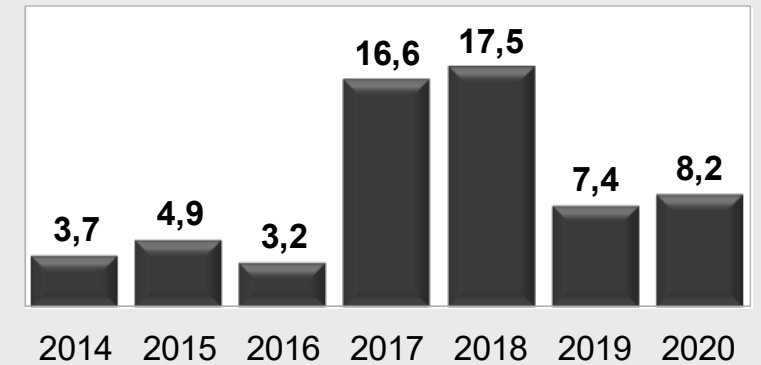
Vei forbedring

Rana kommune - Tekniske tjenester
Vedlikeholdsetterslep 2021 (mill. kr.)

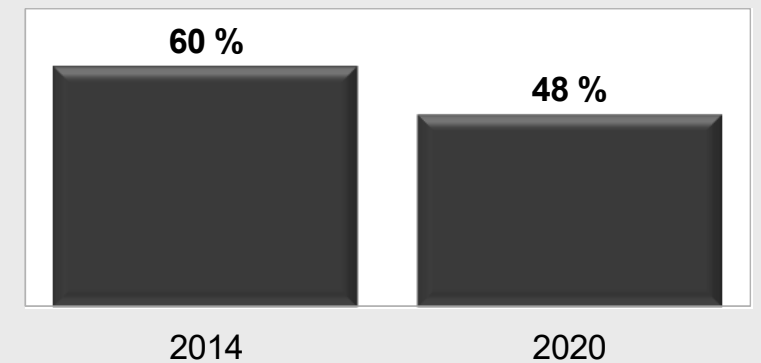

Definisjon bærekraft: Utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov

Rana kommune
Veier - asfaltvedlikehold (mill. kr.)

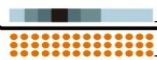
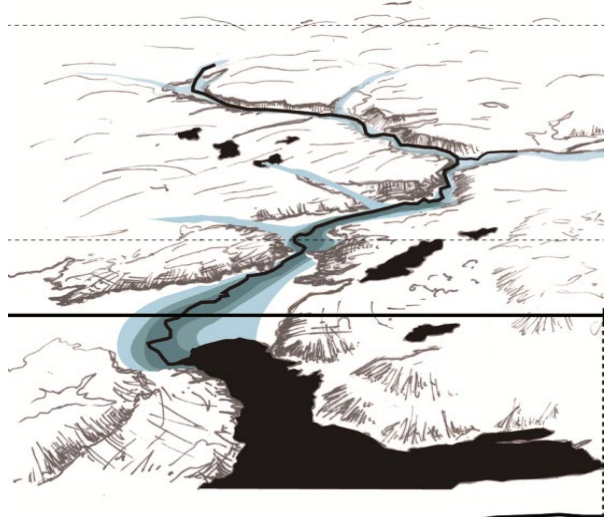

Sweco
Veier - restlevetid overskredet

Ekstremvær

Planlegging for villere og våtere klima

Den synlege faren: flaum

Den usynlege faren: kvikkleire

Kommuneplanens samfunnsdel

Satsningsområder og strategier

Rana
kommune

Kommuneplan 2017-2027

Norges grønne industrihovedstad – framtida er fornybar

RKs arealstrategi

Satsningsområder og strategier

Vekstkraft og attraktivitet

- Vekst i offentlig og privat virksomhet samt Campus
- Industriby med ren luft og rent vann
- Attraktive kulturtilbud og møteplasser for alle
- Styrket identitet gjennom satsing på fortrinn og særpreg

Grønn omstilling

- Samarbeid med næringsliv om utvikling i grønn retning
- Bærekraftig utnytting av fornybare ressurser
- Klimavennlige løsninger innen transport, bygg og arealbruk
- Byutvikling med vekt på grønnstrukturer og urbanisering

Livskvalitet og mestring

- Fokus på tidlig innsats og forebygging
- Reduksjon av sosial ulikhet
- God integrering, økt deltakelse og egeninnsats
- Helsefremmende kommunale tjenester

Framtidsretta infrastruktur

- Regionalt logistikknutepunkt med stor flyplass
- Fortsatt tyngdepunkt for sykehusdrift i regionen
- Verdibevarende vedlikehold av bygg, veier og anlegg
 - Digitalisering, velferdsteknologi og innovasjon

Byutvikling

Samfunnsutvikling

Flyplass

Sykehus

Campus

Studentboliger

Dypvannskai

Battericellefabrikk

FV810 Bustneslia

E6 Mo i Rana

Næringstomter

Boligtomter

Bygginvesteringer

Infrastrukturinvesteringer

Nysentrum

Rammereduksjoner

Organisering og strukturendring

Løpende forbedring, forenkling og effektivisering, organisering, drift og investeringer samt digitalisering

I økonomiplanperioden skal tekniske tjenester omstille for 1,9 – 7,7 mill. kr.

Oppvekst og kultur

Organisering

Kommunaldirektør

Stab

- Merkantil
- Rådgivere
- Innsatsteam
- PPT

Skole

- Grunnskoler
- Ravo

Barnehage

- Barnehager

Barn- og familieavdelingen

- Barnevern
- Helsestasjon og skolehelsetjeneste
- Familietjenesten med Foyer
- Flyktningetjenesten

Kultur

- Bibliotek
- Fritidstjeneste
- Kino
- Kulturskole

Utfordringer og satsningsområder

Utfordringer:

1. Demografi – nedgang eller vekst?
2. Reduksjon i bosetting av flyktninger – eller?
3. Gjennomføring av barnevernsreformen også kalt oppvekstreformen.
4. Sikre god kompetanse og rekruttering
5. Barn og unge som sliter med psykiske problemer, vold, rus og nettbruk
6. Samfunnets økte forventninger til kommunen som tjenesteprodusent og «problemløser»

Satsningsområder:

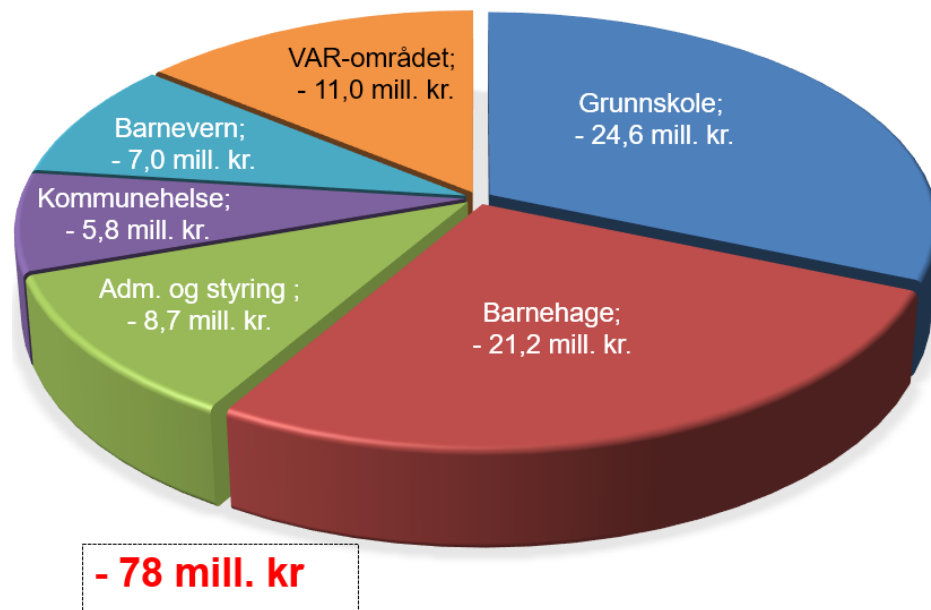
1. «Tidlig inn Rana» - fokus på forebygging og tidlig innsats
2. Bedre tverrfaglig jobbing gjennom samhandling og samskaping
3. Kompetansebygging
4. Rekruttering - bygge et godt omdømme og vise at vi er en attraktiv arbeidsplass
5. Finne balansen og timingen for å bidra til en god vekstmobilisering
6. Tilpasse driften til rammene.

KOSTRA-tall sett opp mot effekten av redusert arbeidsgiveravgift

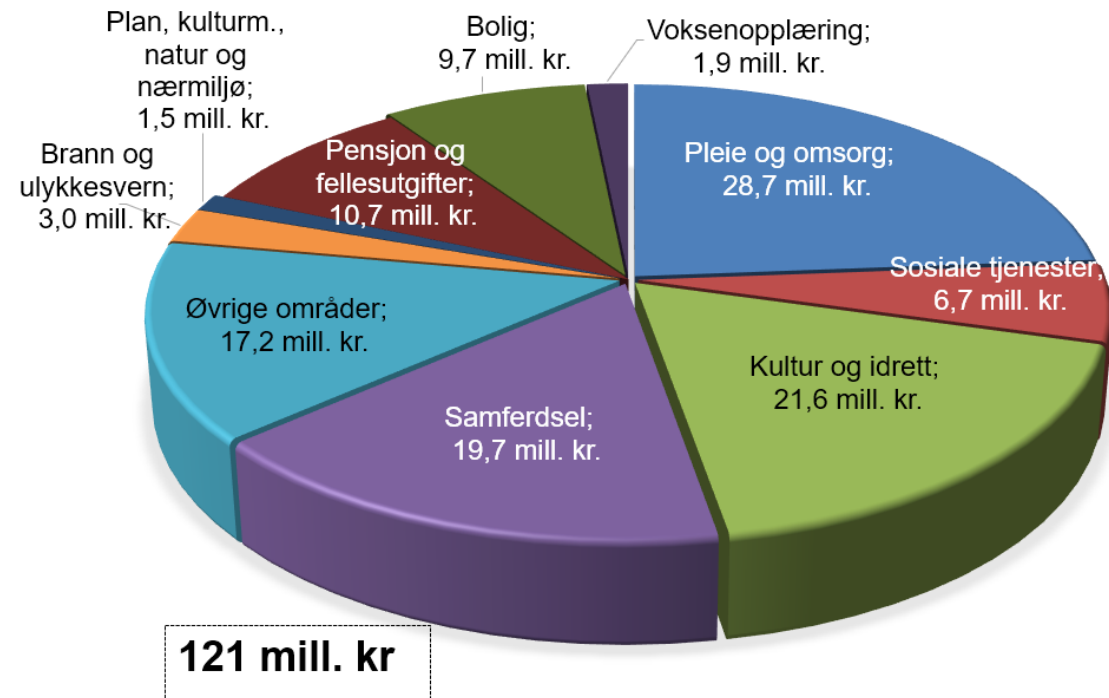
Tjeneste	Diff. snitt KG 9	Effekt av redusert aga.	Tjeneste	Diff. snitt KG 9	Effekt av redusert aga.
Pleie og omsorg	28,7	50,3	Brann og ulykkesvern	3,0	2,3
Grunnskole	-24,6	22,2	Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	1,5	1,8
Barnehage	-21,2	7,7	Pensjon og fellesutgifter	10,7	0,0
Adm. og styring	-8,7	5,3	Kirke	0,9	0,0
Kommunehelse	-5,8	6,3	Bolig	9,7	0,2
Sosiale tjenester	6,7	2,6	Voksenopplæring	1,9	0,7
Kultur og idrett	21,6	2,9	Vann, avløp og renovasjon	-11,0	1,2
Samferdsel	19,7	1,1	Øvrige områder	17,2	0,8
Barnevern	-7,0	2,8			
Totalt				43,2	108,2

- Grunnskole driver vi 2,4 mill. kr. under snittet
- Barnehage drifter vi 13,5 mill. kr. under snittet
- Barnevern drifter vi 4,2 mill. kr. under snittet
- De kommunale kulturtjenestene driftes også under snittet. Tallene ovenfor er inkludert idrett og eksterne kulturinstitusjoner, der det gis forholdsmessig store tilskudd.
- Voksenopplæringen drifter 1,9 mill. kr. over snitt (2,6 mill. korrigert for AGA)

Områder med lavere ressursbruk enn KG9

Områder med høyere ressursbruk enn KG 9

Hva sier Kommunebarometeret om kvalitet?

	2020	2021	2022	Endring fra i fjor
Totalplassering	234	183	140	-43
Grunnskole	261	231	206	-25
Pleie og omsorg	290	300	276	-24
Barnevern	346	310	189	-121
Barnehage	248	135	74	-61
Helse	248	183	253	70
Sosial	202	140	84	-56
Kultur	70	44	124	80
Miljø og ressurser	142	55	44	-11
Saksbehandling	362	304	84	-220
Vann, avløp og renovasjon	108	56	182	126
Økonomi	26	15	14	-1
Kostnadsnivå	87	20	43	23

Plasseringene er ikke sammenlignbare over tid, siden plasseringene i 2020 og 2021 er basert på tidligere analyser

- Grunnskole, barnevern og barnehage har alle forbedret sin plassering de siste 3 årene.
- Den største forbedringen har barnevernet med hele 157 plasser fra 2020.
- Barnehage har best plassering av våre tjenester med en 74. plass.
- Kultur er på en 124. plass som er vårt nest beste resultat, men har samtidig en reduksjon på 80 plasser.
- Grunnskole og barnevern er markert med oransje, kultur med gul og barnehage er grønn.

Kort oppsummert kan vi si, at hvor mye penger en bruker på en tjeneste, ikke nødvendigvis sier noe om hvor god tjenesten er.

Grunnskole

	Rana 2020	Rana 2021	Kostragruppe 09	Kostragruppe 10
Prioritet				
Brutto investeringsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger (B) *)	5 948,3	11 193,3	3 180,2	2 830,8
Netto driftsutgifter per innbygger (213) voksenopplæring (B) *) **)	371	393	291	299
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år (B) *) **)	88 988	91 385	98 656	98 444
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år (B) *) **)	115 627	119 193	124 637	122 736
Netto driftsutgifter til skolelokaler (222), per innbygger 6-15 år (B) *) **)	23 776	21 994	21 442	19 817
Netto driftsutgifter til skoleskyss (223), per innbygger 6-15 år (B) *) **)	1 745	4 522	2 440	2 410
Produktivitet				
Driftsutgifter til inventar og utstyr (202), per elev i grunnskolen (B) *)	2 097,6	1 776,5	1 125,9	1 114,2
Driftsutgifter til undervisningsmateriell (202), per elev i grunnskolen (B) *)	1 097	2 130	1 630	1 613
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn (B)	13,3	13,4	13,1	13,5
Lønnsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per elev (B) *)	91 423,9	92 240,8	102 514,8	103 202,5
Dekningsgrad				
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning (B)	4,2 %	4,0 %	7,6 %	8,1 %
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal og privat SFO (B)	25,5 %	31,5 %	55,4 %	57,2 %
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i lesing 8.trinn (prosent)	61,7 %	66,7 %	72,2 %	70,9 %
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i regning 8.trinn (prosent)	66,7 %	68,0 %	68,8 %	66,8 %
Kvalitet				
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)	42,2	43,0	43,0	42,5

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

Ny skolestruktur har bidratt til en effektivisering av
driften med ca. 20-25 mill. kr.

Noen refleksjoner:

Grunnskole drifter 24,6 mill. kr. lavere enn snittet i KG9, korrigert for AGA er tallet 2,4 mill. kr. lavere enn snittet. Tall fra 2020 viste henholdsvis 13,4 mill. kr. og 5,9 over snittet. Noe som viser at driften stadig blir mer og mer effektiv.

Rana har gjort betydelige investeringer i skolebygg

Netto driftsutgifter per innbygger 6-15 år var i 2021 7.271,- kr. lavere enn snittet i KG 9, selv om det var en oppgang på 2.397,- kr. fra året før.

Utgiftene til skoleskyss i 2021 er ikke representative da det ligger inne en stor andel fra 2020.

Rana ligger relativt høyt sammenlignet med KG9 på utgifter til inventar og utstyr, samt undervisningsmateriell.

Gjennomsnittlig gruppestørrelse er mer eller mindre på snittet.

Lønnsutgiftene per elev ligger under snittet med 92.240,- kr. per elev, mens snittet i KG9 har 102.514,- kr.

Andelen som bruker SFO har økt med 6 prosentpoeng, men ligger nesten på halvdelen av snittet i KG9

Rana har lav andel med spesialundervisning 4,0% mot 7,6%.

Tall for elevenes mestringsnivå tilsier at vi har en jobb å gjøre med lesing. For regning ligger vi på snittet.

Gjennomsnittlig grunnskolepoeng ligger på 43 og er på samme nivå som snittet i KG9

I 2021 brukte voksenopplæringen 102,- kr. mer per elev enn snittet i KG9, noe som utgjør ca. 25 %.

Utvikling demografi – elever og klasser

Skoleår 2025/26															
Skole / Trinn	1 (f. 2019)	2	3	4	5	6	7	Klasser	Endring B		Sum elever				
Båsmo barneskole	33	33	51	36	34	46	44	15	-1		277				
Gruben barneskole	38	52	52	57	76	56	55	20	-1		386				
Hauknes barneskole	26	26	34	25	25	30	29	12	-1		195				
Lyngheim barneskole	34	55	41	37	45	28	45	15	0		285				
Selfors barneskole	27	14	19	17	29	17	24	9	-2		147				
Skonseng barneskole	12	14	14	14	18	15	18	7	0		105				
Ytteren barneskole	27	36	26	40	37	38	28	14	1		232				
								92	-4		1627	-225			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Sum elever	Endring	Klasser	Endring U	Total endring
Rana ungdomsskole								249	239	267	755		31	-2	
Storforshei b& u	11	12	10	12	8	9	12	35	33	30	172		13	2	
Utskapren b& u	3	7	8	11	14	6	9	6	7	7	78			0	
SUM	211	249	255	249	286	245	264	290	279	304	2632	-260	0	0	-4

- Selv om elevtallet går ned med totalt 260, vil antall klasser bare går ned med 4 i økonomiplanperioden. Skal vi kunne ta ut demografitrekket må vi se på struktur og inndeling i skolekretser.
- Forutsetningen som er brukt er at klasser deles ved 25 elever. Dette tallet kan også justeres opp i skoler der klasserommene er store nok. Det skal minimum være 2 kvadratmeter per elev.
- I tillegg bør vi ha som mål å levere innenfor bemanningsnormen.

Føringer for videre arbeid

Utgiftene til undervisning bør ikke justeres ned mer enn det som klassenedleggelser tilsier.

- Antall elever med ekstra behov har økt kraftig senest året
- Handlingsrommet som lavt antall med spesialundervisning har skapt, er spist opp, og ytterligere nedtrekk vil gjøre at vi ikke klarer å gi nødvendig tilpasset opplæring.

Effekten av skolestrukturvedtaket av 2017 er ikke tilstrekkelig med den nedgangen i elevtallet som prognosene fra SSB viser og som styrer våre rammer. Strukturene bør fortløpende justeres i takt med elevtallet.

For å kunne gi et forsvarlig grunnskoletilbud innenfor rammene er det nødvendig å få ned antall klasser, noe som kan gjøres på følgende måter:

- Øke antall elever i hver klasse
- Se på skolekretsgrenser og maks klassestørrelse, så langt dette er mulig
- Legge ned hele eller deler av skoler

Utgifter til skolemateriell, inventar og utstyr justeres ned til snittet i KG9.

Voksenopplæringen må ta en ekstra runde for å få ned sine utgifter. For å ligge på nivå med snittet tilsier det en reduksjon på 25%.

Arbeidet med lesing intensiveres og det må jobbes med mer med språkutvikling i barnehagene.

Barnehage

	<i>Rana</i> 2020	<i>Rana</i> 2021	<i>Kostragruppe</i> 09	<i>Kostragruppe</i> 10
Prioritet				
Netto driftsutgifter per innbygger (201) førskole (B) *) **)	7 763	7 571	8 246	8 230
Netto driftsutgifter per innbygger (211) styrket tilbud til førskolebarn (B) *) **)	471	752	835	902
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager (B) *) **)	164 083	179 284	183 547	181 650
Produktivitet				
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i kommunale barnehager (B)	5,9	5,9	5,7	5,8
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i private barnehager (B)	5,6	5,7	5,7	5,8
Brutto driftsutgifter til styrket tilbud til førskolebarn (f 211) per barn som får ekstra ressurser (B) (B) *)	80 254	119 295	91 213	75 484
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage (B) *)	150 798	172 882	187 470	186 820
Korrigerte oppholdstimer per årsverk til basisvirksomhet, kommunale barnehager (B)	12 769	12 676	12 368	12 466
Dekningsgrad				
Andel barn 0 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 0 år (B)	1,4 %	6,9 %	5,8 %	6,8 %
Andel barn 1-5 år med barnehageplass (B)	95,1 %	96,4 %	95,0 %	93,7 %
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage (B)	44,0 %	42,5 %	37,7 %	40,1 %
Kvalitet				
Leke- og oppholdsareal per barn i barnehage (m2) (B)	6,1	6,4	6,1	5,8

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

Noen refleksjoner

Barnehagene i Rana drives effektivt og har en drift som er 21,2 mill. kr. billigere enn snittet i KG9, korrigert for lavere AGA er tallet 13,5 mill. kr. Tilsvarende tall for 2020 var 21,9 mill. kr. og 15,6 mill. kr..

Netto driftsutgifter til barnehagedriften har hatt en liten nedgang på 192, kr. per barn.

Når det gjelder styrket tilbud ser vi en oppgang fra 471,- kr. per barn i 2020 til 752,- kr. per barn i 2021. Det tilsvarer 37%. Vi ligger imidlertid også i 2021 under snittet i KG9 som ligger på 835,- kr.

Det er ikke antallet barn som får utgiftene til styrket tilbud til å gå opp, men utgiftene per barn. Disse har økt fra 80.254,- kr. til 119.295,- kr. Dette tilsvarer 39.041,- kr. eller 33%. Snittet i KG9 er på 91.213,- kr.

Det har kommet en ny forskrift for styrket tilbud i barnehagene og Statsforvalteren har varslet at de vurderer tilsyn på området i Rana.

Vi har tidligere hatt en lav dekningsgrad for andel barn 0 år og gikk fra 2020 til 2021 opp fra 1,4% til 6,9%. Snittet i KG9 er 5,8%.

Andelen kommunale barnehager har gått ned fra 44% til 42,5%.

Leke- og oppholdsarealet er ihht KOSTRA på 6,4 m² per barn. Vi har grunn til å tro at dette tallet vil bli lavere etter at vi får gjennomført regodkjenninger etter nyere forskrift.

Føringer for videre arbeid

Grunnbemanningen justeres fortløpende i takt med barnetallet og ligger på et minimumsnivå.

Vi kommer til å justere ressursene til styrket tilbud noe og vil ta utgangspunkt i snittutgiftene per barn.

Vi må følge med på andelen 0-åringer og barn som blir tatt opp utenom hovedopptaket, og lage gode statistikker til fremtidige prognoser.

Barnehagene vil forsterke arbeidet med språkutvikling for å legge et best mulig grunnlag for begynneropplæringen.

Det må utarbeides en plan for regodkjenning av barnehagenes leke- og oppholdsareal.

Kommunestyret har bedt rådmann sørge for at balansen mellom kommunale og private barnehager stabiliseres. Den kommunale andelen har gått ned noe, men justering vil bli gjort i takt med forventet vekst knyttet til ny næringsvirksomhet.

Barnevern

	<i>Rana 2020</i>	<i>Rana 2021</i>	<i>Kostra gruppe 09</i>	<i>Kostra gruppe 10</i>
Prioritet				
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten (B) *) **)	11 791	11 729	10 885	10 785
Produktivitet				
Netto driftsutgifter (funksjon 244, 251, 252) per barn (0- 22 år) med tiltak (B) *)	173 947			
Netto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (funksjon 252) (B) *)		107 648	271 819	320 786
Dekningsgrad				
Andel barn i institusjon og fosterhjem av barn med tiltak (B)		26,8 %	28,7 %	28,5 %
Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-22 år (B)	4,6 %			
Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år (B)	5,6 %	4,5 %	4,4 %	4,7 %
Kvalitet				
Stillinger med fagutdanning per 1 000 barn 0-17 år (B)	6,2	5,5	5,0	5,3

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

Noen refleksjoner

Tall fra 2019, da vi var i KG13, viste at om vi skulle ligge på snittet ville vi brukt 15 mill. kr. mindre enn vi gjorde (korrigert for AGA).

I 2020 lå vi 0,6 mill. kr. over snittet i KG9, legger en til grunn at AGA utgjorde det samme da som i 2021 ville tallet vært 3,4 mill. kr. over snittet.

I dag drifter vi 7 mill. kr. under snittet, 4,2 mill. kr. under justert for AGA.

Antall barn med undersøkelse har gått ned fra 5,6% i 2020 til 4,5% i 2021. Snittet i KG9 er på 4,5%.

Netto driftsutgifter per barn med tiltak er i Rana på 107.648,- kr., snittet i KG9 er på 271.819,- kr. Det tilsier at vi driver langt mer effektivt, noe vi kan håpe skyldes av vi kommer tidligere inn, har fått ned antall barn med hjelpetiltak og har redusert antall institusjonsplasseringer fra 9 til 3. I tillegg har vi etablert Fosterhjem Helgeland. Etablering av Foyer barn og ung håper vi skal bidra til å holde kostnadene lave.

Rana har flere med fagutdanning enn KG9, men har gått noe ned fra 2020. Det er et viktig satsningsområde for oss, jfr. statlige krav.

Føringer for videre arbeid:

Tjenesten har i dag store problemer med å levere innenfor drift, noe som skyldes bortfall av tilskudd og en barnevernreform som er underfinansiert.

Tjenesten har gjort mange grep for å levere på lovkrav, samtidig som de har effektivisert driften.

God ledelse og et godt teamarbeid har vært en nøkkel for dette arbeidet, samt at nye metoder som f.eks. Familieråd er tatt i bruk.

Godt samarbeid og samhandling med andre aktører vil bli avgjørende for å kunne ta ut ytterligere effekter.

Barn- og familieavdelingen skal fremover jobbe med å se på organisering, roller, ansvar og oppgavefordeling. Hensikten er å kunne ha et større fokus på forebygging og tidlig innsats, slik at barnevernet blir det siste sikkerhetsnettet.

Dette er en del av Tidlig inn Rana, der også øvrige avdelinger i oppvekst og kultur inngår og der vi ønsker oss mer samarbeid opp mot helse og omsorg, og eksterne aktører som BUP og Bufetat.

Vi finner det ikke forsvarlig å redusere rammene innenfor dette området på det nåværende tidspunkt.

Kultur og idrett

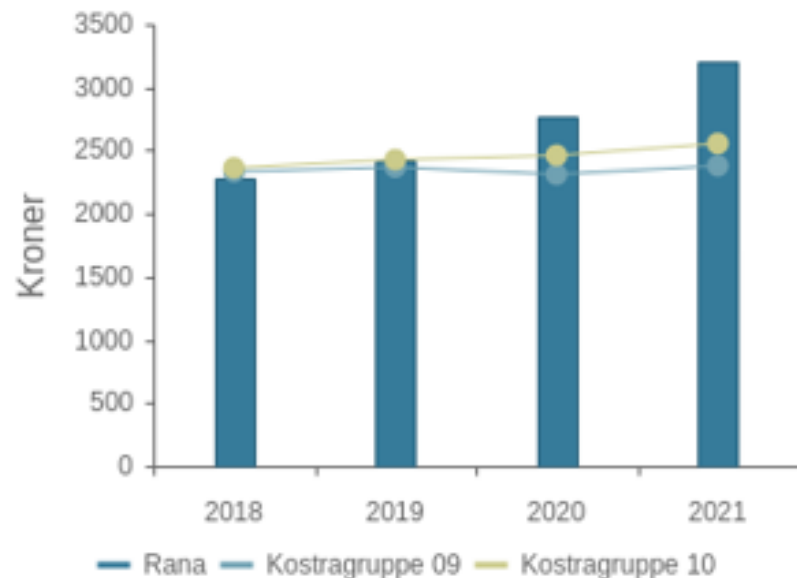
	<i>Rana</i> 2020	<i>Rana</i> 2021	<i>Kostra</i> Kostragruppe 09	<i>Kostra</i> Kostragruppe 10
Prioritet				
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner (B) *)	2 772	3 204	2 378	2 555
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger 6-18 år (B) *)	1 137	1 277	1 104	1 189
Netto driftsutgifter til andre kulturaktiviteter per innbygger (B) *)	215	236	271	386
Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger (B) *)	287	243	275	299
Netto driftsutgifter til idrett per innbygger (B) *) **)	348	809	286	177
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger 6-15 år (B) *)	2 059	2 483	2 482	2 315
Netto driftsutgifter til kunstformidling per innbygger (B) *) **)	287	275	85	66
Netto driftsutgifter til muséer per innbygger (B) *) **)	98	95	52	54
Dekningsgrad				
Andel barn i gr.skolealder på venteliste til komm musikk- og kulturskole, av barn i alderen 6-15 år	2,7 %	3,2 %	3,2 %	2,1 %
Andel elever (brukere) i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole, av antall barn i al (B)	9,6 %	8,5 %	12,7 %	10,6 %
Kvalitet				
Besøk per kinoforestilling	12,1	14,1	13,2	16,7

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

Prioritering mellom idrett og kultur

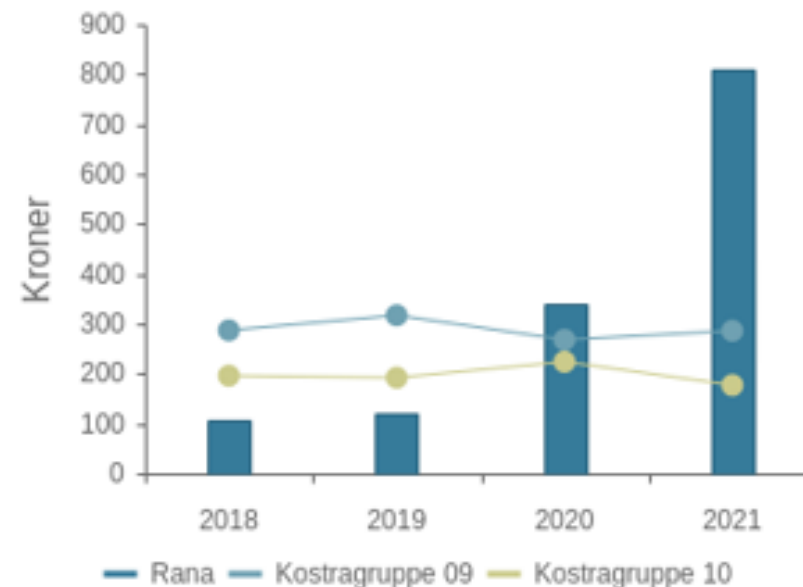
Prioritet - Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner (B)

	2018	2019	2020	2021
Rana	2 280	2 415	2 772	3 204
Kostragruppe 09	2 331	2 388	2 310	2 378
Kostragruppe 10	2 383	2 427	2 481	2 555

**) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).*

Prioritet - Netto driftsutgifter til idrett per innbygger (B)

	2018	2019	2020	2021
Rana	106	121	339	809
Kostragruppe 09	287	317	268	286
Kostragruppe 10	196	192	224	177

Noen refleksjoner

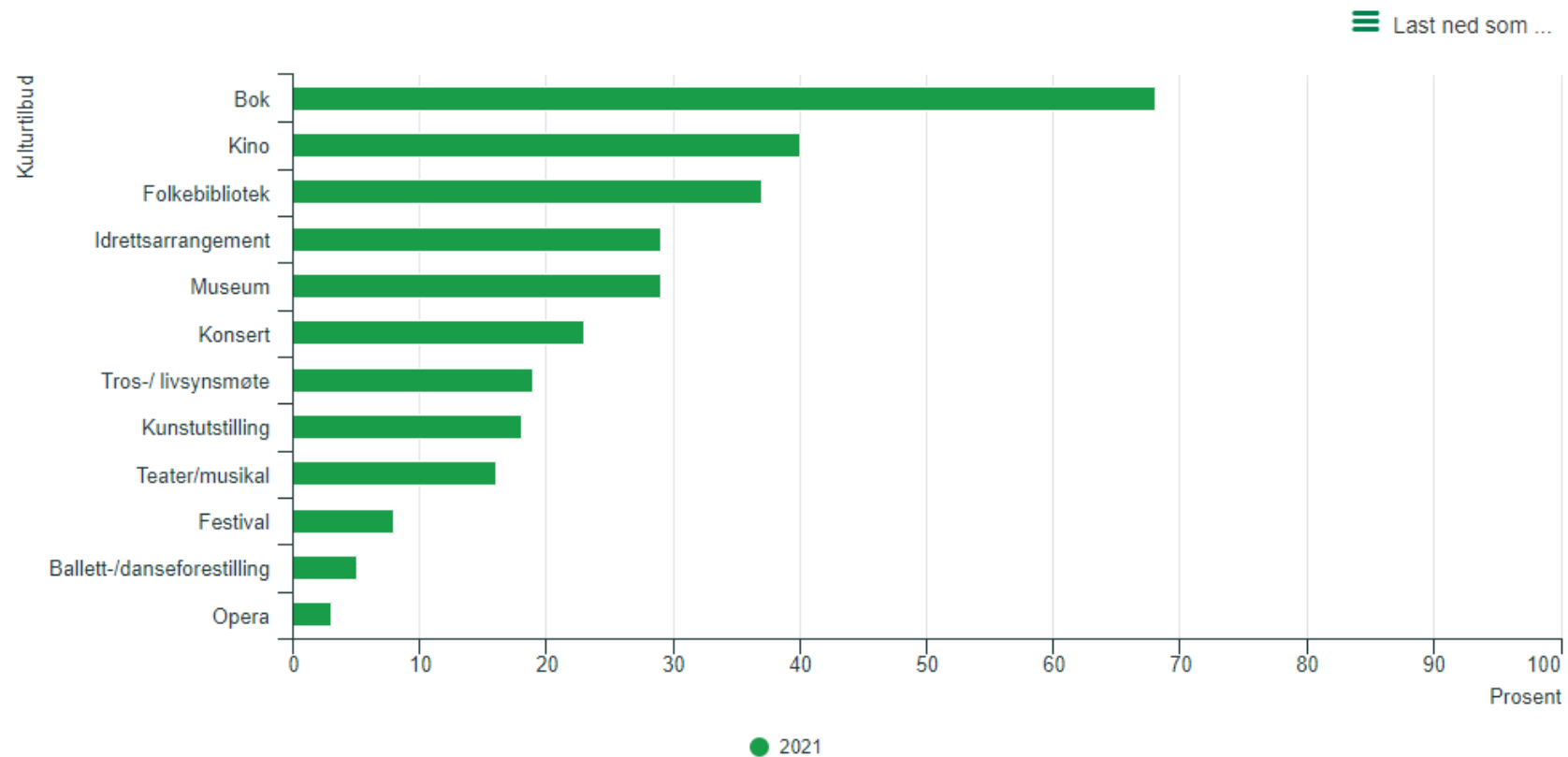
- Rana bruker 21,6 mill. kr. mer enn KG9 på kultur og idrett. Korrigert for AGA blir tallet 23,5 mill. kr.
 - Idrettens andel er 13,6 mill. kr.
 - Kulturens andel er 8 mill. kr.
- Rana har en høyere ressursbruk til kunstformidling som er over tre ganger så høy per innbygger, som snittet i KG9. Herunder ligger tilskuddet til Nordland teater og Sydsamisk teater, som er en hovedforklaring på dette.
- Rana har videre en høyere ressursbruk til museer, den er nesten dobbel så stor som i KG9. Her har ressursbruken økt de siste tre årene. Økt tilskudd til Helgeland museum er hovedårsaken til økt ressursbruk i Rana.
- Ressursbruken til de kommunale kulturtjenestene; bibliotek, kulturskole og fritidstilbud til barn og unge er billigere eller på nivå med KG9.

Bruk av kulturtilbud siste 12 måneder

Vis som figur

Vis som tabell

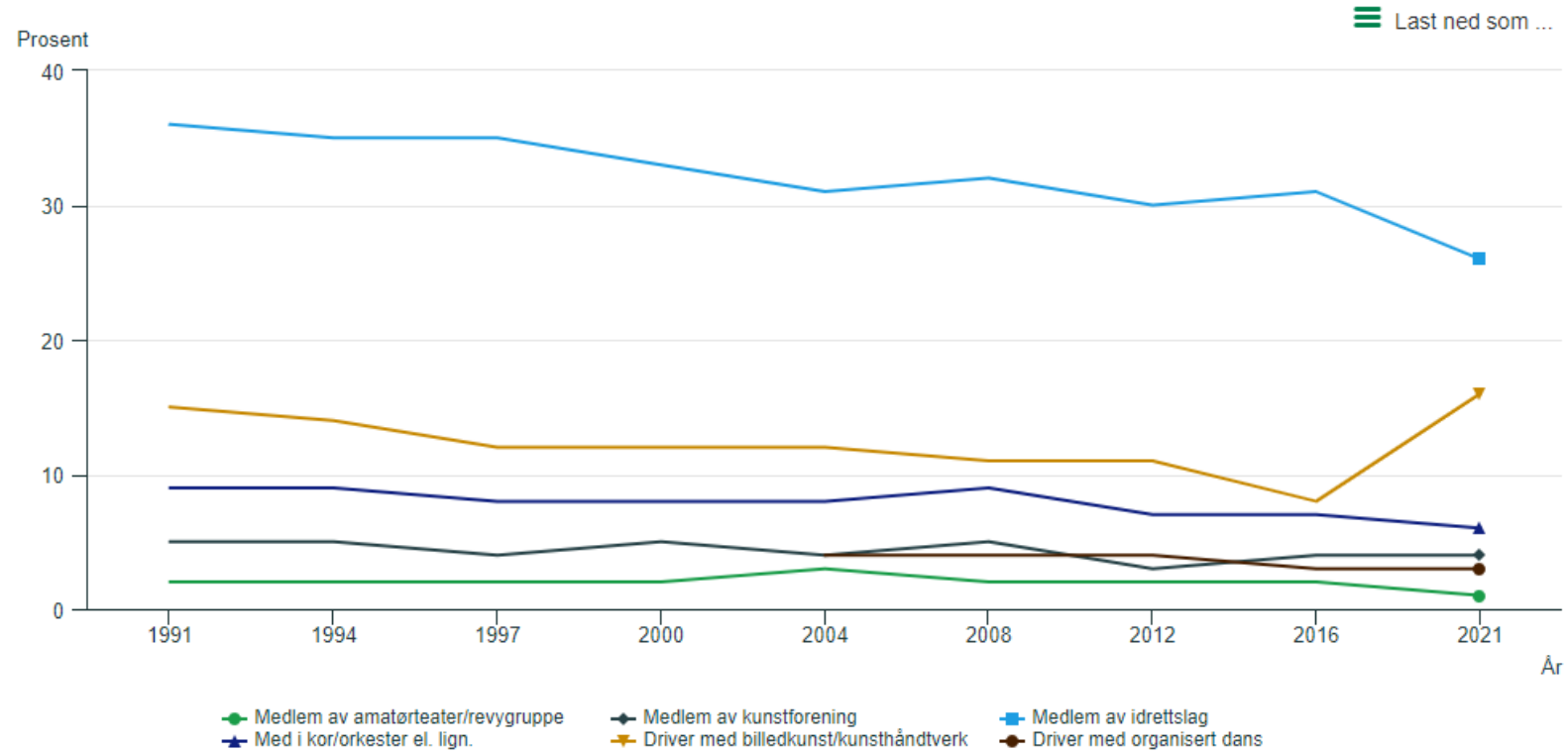
Rana
kommune

Kilde: Norsk kulturbarometer, Statistisk sentralbyrå

Deltakelse i ulike kulturaktiviteter

Vis som figur

Vis som tabell

Status for de kommunale kulturtjenestene i oppvekst og kultur:

Lovpålagte tjenester

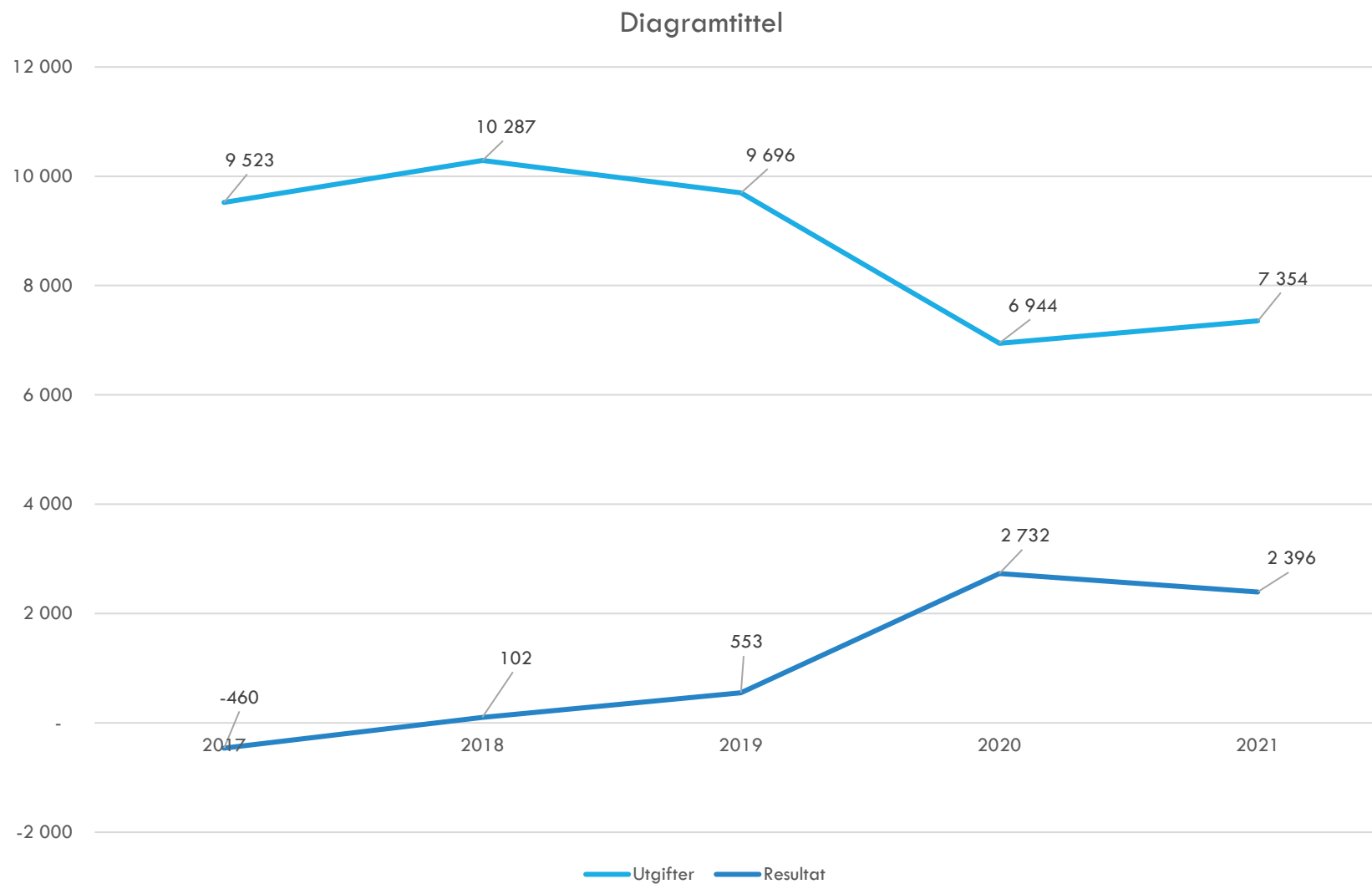
- Folkebiblioteket drifter 835.000,- kr. billigere enn snittet i KG9. Folkebiblioteket i Rana er også skolebibliotek for alle våre skoler.
- Kulturskolen økte kraftig fra 2020 til 2021 og har nå en ressursbruk på snittet i KG9. Færre barn i Rana får tilbud gjennom kulturskolen. 8,5% mot 12,7% i KG9. Antallet som står på venteliste er 3,2% og er på nivå med snittet i KG9.

Ikke lovpålagte tjenester

- Aktivitetstilbudet til barn og unge i alderen 6-18 år, fritidstjenesten, drifter omtrent på nivå med KG9.
- Kinodriften i 2017 tilførte driften 460.000,- kr., mens den i 2021 kostet Rana kommune 2,4 mill. kr. Dette skyldes nedgang i salgs- og leieutgifter med ca. 50 % de to siste årene, fra 10,2 mill. kr. i 2018 til 5 mill. kr. i 2021. Utgiftene er i samme periode redusert med 2,9 mill. kr., men dette har ikke vært nok til å dekke inntekts-bortfallet. Tendensen for 2022 er heller ikke positiv, selv om besøkstallet forventes å gå noe opp, vil det ikke være i nærheten av nivået før pandemien. Regnskapsrapporten for første halvår viser merforbruk på 759.000,- kr. Det er ikke sammenligningstall for driftsutgiftene.

Kinodrift – utvikling i netto utgifter 2017 -2021

Føringer for videre arbeid:

De lovpålagte tjenestene bibliotek og kulturskole prioriteres.

Antallet som får kulturskoletilbud må opp i økonomiplanperioden og det må utarbeides klare mål og tiltak for å nå dette.

Idretten er i stor grad bygd på en dugnadskultur og kanskje har kulturen noe å lære av denne måten å organisere seg på, jfr. også Kommune 3.0-tenkningen og bruken vår av samarbeidsavtaler.

Kan man se for seg at lag og foreninger har en større rolle i drifte av ungdomsklubber?

Ville det være enklere å få lønnsomhet i kinodriften, dersom vi har lokaler som også blir brukt på dagtid?

Vi ønsker å på plass en mulighetsstudie fra arkitekt, med bruk av eksisterende bygg og lokaler.

Andre områder som ikke er i rapporten

Stab oppvekst og kultur ned

	2018	2022	Nedtrekk
Sekretærer/konsulenter	9,5 0,3	5,6 0,3	-3,8
Rådgivere	6,0	5,0	-1,0

Nedtrekk administrative ressurser totalt 4,8 årsverk – det tilsvarer 30 %.

I samme periode har flere oppgaver blitt overført til stab oppvekst og kultur – herunder EQS, beredskap, oppfølging nye digitale systemer

Det betyr at faglig rådgivning og utviklingsarbeid i all hovedsak må håndteres innenfor skole og barnehage ute i avdelingene

Har vi en tillitsreform på trappene eller et nytt kontrollregime?

Rammenedtrekk

	B-2022	2023	2024	2025	2026	Andel flatt	Andel KOSTR	Sum reduksjon
Støttetjeneste	115 526	-1 025	-2 050	-3 076	-4 100	-3,5 %	0,0 %	-3,5 %
Oppvekst og kultur	571 767	-5 074	-10 148	-15 221	-20 295	-3,5 %	0,0 %	-3,5 %
Helse og omsorg	627 315	-10 233	-20 467	-30 700	-40 934	-3,5 %	-3,0 %	-6,5 %
NAV kommune	48 916	-837	-1 674	-2 511	-3 348	-3,5 %	-3,3 %	-6,8 %
Tekniske tjenester	111 290	-1 918	-3 836	-5 754	-7 672	-3,5 %	-3,3 %	-6,9 %
Kirkelig fellesråd	16 068	-143	-285	-428	-570	-3,5 %	0,0 %	-3,5 %
Rana byggdrift KF	86 789	-770	-1 540	-2 310	-3 081	-3,5 %	0,0 %	-3,5 %
SUM	1 577 671	-20 000	-40 000	-60 000	-80 000	-3,5 %	-1,5 %	-5,1 %

Sektor	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Endring fra i fjor
Støttetjeneste	68,5	66,4	70,1	71,3	73,3	64,1	63,4	-0,7
Oppvekst og kultur	750,4	754,5	756,8	743,1	708,7	693,8	676,8	-17,0
Helse og omsorg	738,6	756,2	780,7	782,6	788,5	801,2	831,4	30,2
NAV kommune	17,0	18,8	21,8	21,8	23,4	21,5	18,0	-3,5
Tekniske tjenester	210,2	201,9	212,9	214,4	216,7	213,1	137,4	-75,7
Sum årsverk	1 784,6	1 797,8	1 842,3	1 833,2	1 810,6	1 793,7	1 727,0	-66,7

Fra toppen i 2017 har oppvekst og kultur redusert sine budsjettrammer med 80 mill. kr. Legger en inn nye 16 mill. kr. i 2022, nærmer vi oss 100 mill. kr. på 5 år.

KVALITET

ØKONOMI

Strategiske grep

Redusere buffer fra 5 mill. kr. og legge inn Tidlig inn Rana som prosjekt med kostnader på 2,5 mill. kr.

Utforske muligheter som ligger i bedre arealutnyttelse

Tenke nytt gjennom å se på arbeidsprosesser og bruk av digitale hjelpemidler

Bruke KOSTRA til å finne rom for effektivisering

Demografiske tiltak

Prioritere lovpålagte tjenester

Økt samhandling med eksterne aktører, gjennom samarbeids- og samhandlingsavtaler som bidrar til løse oppgaver og med det skape vinn-vinn-løsninger

Totalt omstillingsbehov	2 023	2 024	2 025	2 026
Resultat 2022				
Nedgang bosetting av flyktninger	- 2 000	- 2 500	- 2 500	- 2 500
Rammereduksjoner	- 5 074	- 10 148	- 15 221	- 20 295
Demografijusteringer	- 7 700	- 10 800	- 15 100	- 15 100
SUM	- 14 774	- 23 448	- 32 821	- 37 895

Her er det grunn til å tro at bildet for bosetting av flyktninger vil endre seg, når vi får gjort en endelig gjennomgang av planlagte bosettinger. Vi går fra 20 til 80 bosettinger i løpet av høsten og er anmodet om å ta i mot 110 flyktninger fra lmdi. Kommunestyret har vedtatt at det ikke skal være noe tak på antall bosettinger.

Fordeling av totale rammereduksjoner	2 023	2 024	2 025	2 026
Kommunaldirektør og stab	- 5 774	- 6 000	- 6 500	- 7 000
PPT	- 1 000	- 2 000	- 2 000	- 2 500
Skole	- 2 500	- 4 000	- 5 000	- 6 000
Barnehage	- 2 000	- 2 500	- 3 000	- 3 500
Barne- og familieavdelingen	- 2 000	- 3 000	- 5 000	- 5 000
Etablering av Foyer	2 500	2 500	2 500	2 500
Flyktninger	- 2 000	- 2 500	- 2 500	- 2 500
Kultur	- 2 000	- 5 000	- 5 000	- 5 000
Strukturtiltak i barnehager og skole som konsekvens av demografi		- 948	- 6 321	- 8 395
SUM	- 14 774	- 23 448	- 32 821	- 37 395

Dette opplegget gir ro de neste to årene. Dersom ikke den nedadgående demografiske trenden snur, fordrer det større strukturvedtak i skole og barnehage fra 2025.

Vi har 2 hovedgrep for å lande budsjettet

Tidlig inn Rana

Gir bedre kvalitet i tjenesten, mer fornøyde ansatte og lavere ressursbruk

Tidlig innsats

Krever god tverrfaglig innsats

Vi skal bruke BTI-modellen.

- Jo tidligere inn, jo mindre behov for tiltak.
- Jo senere inn, jo større behov for tiltak.
- Jo mer inngripende, jo dyrere på alle måter, ikke minst for den det gjelder.

Forebyggende arbeid

Skjer som en del av vår daglige drift, der vi legger til rette innenfor ordinær drift.

Indikert nivå

Tyngre tiltak overfor enkeltindivider

Selektert nivå

*Tiltak for risikogrupper eller individnivå
Tidlig etter at utfordringer er avdekket.*

Universelt nivå

Primærforebyggende tiltak som dekker aller barn oftest innenfor vår ordinær drift eller gjennom satsningsområder

Organisering: Innføring av BTI

Bedre tverrfaglig innsats

Referansegrupper:

Tillitsvalgte, HVO
Ungdomsråd
Samarbeidsutvalg/
FAU
Kommunikasjon
IKT og innkjøp

Prosjektleder Siv Bårdsen – vil utarbeide prosjektplan og får ansvar for å koordinere ressursene, for å bygge opp og implementere BTI som samhandlingsverktøy.

Prosjekteier:

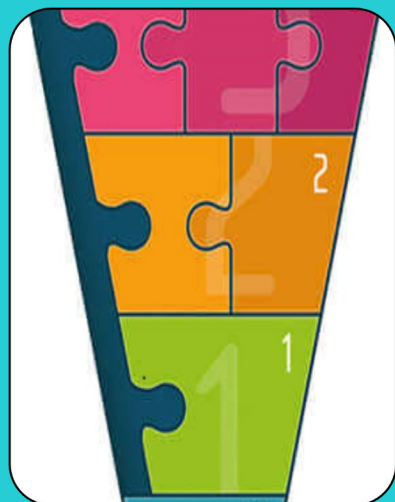
Ledergruppa i
oppvekst og kultur

Tidshorisont:

Oppbygging 6 mnd.
Implementering 6 mnd.
Totalt 1 år. Oppstart nå.

Prosjektgruppe – ansvar for sammen med prosjektleder å bygge opp BTIen, hvilket betyr å fylle opp verktøykassa.

Skole: Hilde og Frode
Barnehage: Rainer og Ketil
Kultur: Frank
Barn og familieavdelingen: Mona og Nina
PPT: Liv-Åse

Etablering av ressursteam

Rana kommune
har fått
500.000,- kr. i
statlige midler
til
barnekoordina-
torstillingen

Stillingen(e) vil
bli lyst ut i
internt løpet av
oktober og vi
håper å kunne
ta i bruk
ressursteamet
senest ved
årsskiftet.

Nytt lovkrav fra 01.08.22: Rett til barnekoordinator

Familier som har eller venter barn med alvorlig sykdom, skade eller nedsatt funksjonsevne, og som vil ha behov for langvarige og sammensatte eller koordinerte helse- og omsorgstjenester og andre velferdstjenester, har rett til barnekoordinator i samsvar med [helse- og omsorgstjenesteloven § 7-2 a](#)

Vi vil etablere et utøvende ressursteam bestående av barnekoordinator, IP-koordinatorer og veiledere som skal bistå familier, barn og unge i møte med våre tjenester og hjelpeapparatet. Vil bli rekruttert internt så langt som mulig. Ressursteamet vil være en del av barn og familieavdelingen

En 100 % stilling som
barnekoordinator

Inntil 100 % stilling som
IP-koordinatorer fordelt på 2-4
personer

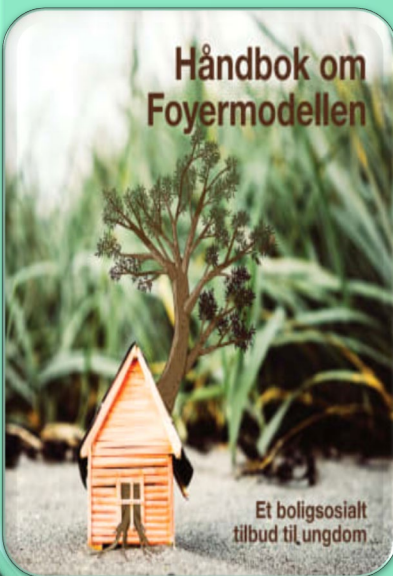
Utvikling av Foyer barn og familie

Vi har fått et prisestimat på i overkant av 20 mill. kr. for å bygge om tidligere SFO-bygget på Båsmo.

Søknad ble sendt til Husbanken for å få delfinansiering. Kom for sent i år, men håper de neste år også har en pott.

Foyers visjon er å være en døråpner for uante muligheter. Fritt oversatt betyr Foyer foaje eller mellomgang. Det betyr av til skal hjelpe barn og familier til å finne gode muligheter for dem til utvikle seg som individer og familier. Alle barn og unge er våres barn og vårt felles ansvar. Det krever gode samhandlingsevner hos oss alle og at vi snakker godt om hverandre tjenester.

De som skal jobbe i Foyer barn og familie jobber i dag allerede i oppvekst og kultur. Særlig aktuelt inn her er ansatte i dagens Foyer (ung) og familietjenesten, men også SLT-koordinator, ruskonsulent, utekontakt, helsesykepleiere, barnevern, PPT.

FOYER BARN

Akutt-, avlastnings- og institusjonstilbud

FOYER FAMILIE

Hjelpetiltak rundt det enkelte barn og familier

Hvordan får vi ned kostnadene våre?

Tilpasset opplæring istedenfor spesialundervisning når det er forsvarlig. Høyst antall med spesialundervisning i barnehage og på barnetrinnet.

Bruke ansatte som i dag jobber i familietjeneste, barnevern, PPT, ruskonsulent og SLT-koordinator inn i skoler og barnehager.

Antall barn med tiltak i barnevernet skal ned – særlig tyngre tiltak som bruk av institusjonsplasser og fosterhjems plasser

Antall barn og unge som bruker våre frivillige kulturtilbud skal opp

Forventet gevinst i økonomiplanperioden er vanskelig å beregne da den er en del av alles nedtrekk, men å si at den ligger mellom 10-15 mill. kr. alt etter hvor godt vi lykkes, vil ikke være feil. I tillegg kommer alternativkostnadene og effekten våre tiltak vil ha på helse og omsorg på sikt.

Mulighetsstudie av “Kulturkvartalet”

Mens vi venter på et kulturhus

Kulturkvartalet

Kinoteateret/samfunnshuset, kulturskolen, biblioteket (Campus), Ungdommens hus og fritidstjenesten (TG2).

Kan rådhuset brukes mer enn det gjør i dag?

I tillegg kommer «kulturaktørene» Nordland teater, Campus og Park 22, som begge ligger tett på.

Det er menneskene som skaper kultur, ikke byggene, selv om de gir viktige rammer for kulturen.

Mål for arbeidet

- Fokus på kulturarbeidet i Rana-samfunnet
- Økt bevissthet om hva vi bruker ressursene på
- Mer kostnadseffektiv drift gjennom å
 - Tilpasse tilbudet til etterspørselen
 - Redusere antall kvadratmetere
 - Bruke de arealene vi har mest mulig effektivt gjennom døgnet
- Nytt utleiereglement
- Samarbeids- og samhandlingsavtaler med Nordland teater, Campus og Park 22 som støtter opp under disse punktene

Forventede gevinster

- Større sambruk av arealer vil kunne gi rom for oppsigelse av leide lokaler og bedre ressursutnyttelse våre egne arealer
- Legge til rette for mer utleie og høyere leieinntekter
- Bedre mulighet for andre både kommersielle og lag og foreninger til å utvide aktivitet og tilbud
- Vi blir utfordret til nytenkning rundt hvordan vi organiserer tilbudene våre

Vi har satt oss et mål om netto reduksjon innenfor kultur på 5 mill. kr. i perioden.

Takk for oppmerksomheten!

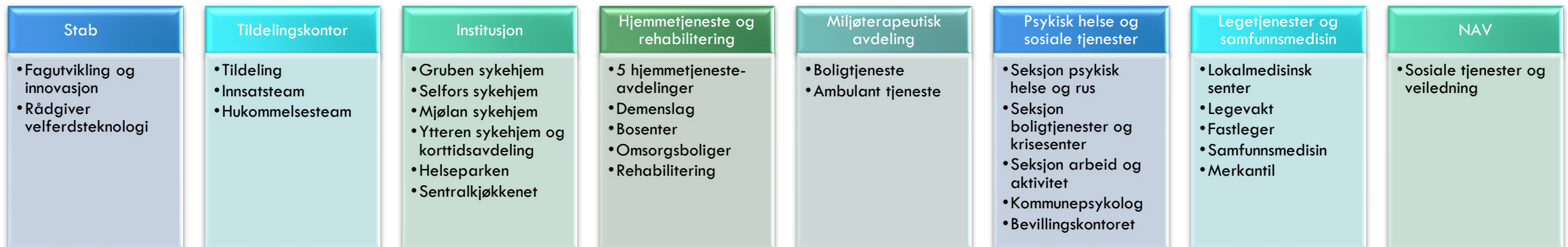
Budsjett 2023

helse og omsorg

Organisasjon

Kommunaldirektør helse og omsorg

Nåsituasjonen

Regnskap januar-august

<i>Regnskap periode</i>	<i>Budsjett periode</i>	<i>Avvik i kroner</i>	<i>Regnskap periode i fjor</i>	<i>Endring regnskap fra samme periode i fjor</i>
475 831 459	442 499 549	-33 331 909	461 389 000	-14 442 459

- Samlet prognose helse og omsorg, negativt avvik på ca. 30 millioner for året
- Har satt i gang en rekke tiltak for å dempe overforbruket
- Overforbruket gjelder lønn og kjøp av varer og tjenester
- Rekruttering av eget personell er en av våre største utfordringer
- Avdeling for psykisk helse og sosiale tjenester og tildelingskontoret har ikke overforbruk

Tiltak for å dempe overforbruk

- Redusere bruk av vikarbyrå og vikarer
- Fortsette nærværsarbeidet
- Redusere betalingsdøgn til sykehuset til et minimum
- Gjennomgang av tildelingskriterier på tjenestene
- Holde inntil 10 sykehjemsplasser vakante, forsterket innsatsteam
- Redusere antall hjemmetjenesteavdelinger fra 6 til 5
- Flytte beboere og personell fra Sagbakken til Gruben

Hva lykkes vi med

- Vi er norgesledende i bruk av elektronisk medisineringsstøtte
- Satsningen på innsatsteam viser nå resultater
- Vi får ut hjelpemidler raskere
- Vi har styrket det tverrfaglige samarbeidet avdelinger imellom
- Etablert FACT-team i samarbeid med spesialisthelsetjenesten
- Rask psykisk helsehjelp, et lavterskeltilbud med effekt
- Krisesenter som leverer utmerkede tjenester
- I det store bildet, har vi mye stabilitet i personell og kompetanse

Rammenedtrekk 2023

- Helse og omsorg har et rammenedtrekk for 2023 på 10,23 millioner
- Agenda Kaupang; 10-15 millioner i mulighetsrom i dagens virksomhet
- Må gjøre omfattende grep for å sikre tjenestene for framtiden
- Agenda Kaupangs anbefalinger veier tungt i videre planleggingen
- Behov for ny visjon med et helhetsbudskap, strategi og handlingsplaner for å snu tenkemåten – og sikre framtidige tjenester i tråd med dette
- Leverer tjenester innenfor lover, regler og rettigheter

UTFORDRINGER OG SATSNINGSOMRÅDER

Utfordringer

- ✓ Vi mangler en helhetlig strategisk plan
- ✓ Forventninger i befolkningen
- ✓ Rekruttering og tilgang på kompetanse
- ✓ Sykefravær
- ✓ Bygg med stort renoveringsbehov
- ✓ Mange bygg spredt i kommunen
- ✓ Boliger til vanskeligstilte

Satsningsområder

Utarbeide strategiplan for helse og omsorg som understøtter

- ✓ Rett nivå på alle tjenester
- ✓ Forventningsavklaring med innbyggerne
- ✓ Utvikle tjenestetrappa som verktøy
- ✓ Rekruttering og kompetanseutvikling
- ✓ Innovasjon, digitalisering og velferdsteknologi
- ✓ Samhandling og samskaping, internt /eksternt
- ✓ Sikre driftsoptimale enheter og avdelinger
- ✓ Omdømmebygging

Mulighetsrommet

- De fleste av oss ønsker å bo hjemme så lenge vi føler oss trygge og får hjelp når vi trenger det
- De fleste av oss ønsker å være aktive og «klare oss selv» så mye og lenge som mulig
- Dagens og fremtidens eldre er sprekere enn før, og de vil ikke ønske samme tjenester som før
- Tidlig innsats, forebygge, engasjere og tenke nytt
- Digitalisering, velferdsteknologi og innovasjon

=> Utvikle en fremtidsrettet og bærekraftig helse- og omsorgstjeneste, som er kunnskapsbasert og helsefremmende – og understøtter utviklingen i befolkningen

For å oppnå bærekraftige tjenester

- Felles helhetlig målbilde med tilhørende strategier og handlingsplaner
- Tjenesteutvikling med formål om økt selvstendighet, trygghet, mestring, minst mulig inngripen og tidlig innsats
- Strategi som sikrer et godt boligtilbud for alle, også bostedsløse
- Strategi på å beholde, utvikle og rekruttere nødvendige og myndiggjorte medarbeider
- Sikre tilstrekkelige lederressurser for å ivareta fag, personell og økonomi

Særlig om tjenestene

Tildelingskontoret

- Tildelingspraksis som understøtter en proaktiv tjeneste
- Velferdsteknologi skal alltid vurderes
- Tiltak lavest mulig i tjenestetrappa

Legetjenestene

- Tromsømodell tilpasset Rana - kostnad 9,2 millioner
- Konsekvenser statsbudsjett
- Muligheter

Særlig om tjenestene

Hjemmetjeneste og institusjon

- Sterkere prioritering og målrettet innsats
- Riktig og rask tildeling av hjelpemidler
- En godt organisert, dimensjonert og kompetent hjemmetjeneste
- Utvide kapasitet på aktivitets- og dagtilbud i tråd med demografisk utvikling
- Digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester
- Vri ressursinnsats fra heldøgns tjenester til tjenester lavere i tjenestetrappen
- Gode og riktige tjenester i institusjon til de som trenger det

Særlig om tjenestene

Psykisk helse og sosiale tjenester

- Omforent strategi for som henger sammen med strategi for helse og omsorg
- Sikre innretning av tjenester og tilbud også på kveld og helg
- Ivareta behov knyttet til psykisk helse og rus i den eldre delen av befolkningen
- Samskaping helse og omsorg, oppvekst
- Ivareta rettigheter gjennom god internkontroll og forvaltningspraksis

Miljøterapeutisk avdeling

- Gjennomgang av boliger som brukes til målgruppen
- Driftsenheter som sikrer fag, personal og økonomi på en god måte
- Ambulant tjeneste

Hva nå?

- Kort sikt: forsterke de tiltakene vi har, noen nye
 - Med utgangspunkt i Agenda Kaupangrapporten;
 - utarbeide overordnet retning for arbeidet - målbilde
 - **tenke nytt** innenfor målbildet - **utfordre oss selv**
 - utarbeide strategi
 - utarbeide handlingsplan på kort og mellomlang sikt (virksomhetsplaner)
 - utarbeide budskap og kommunikasjonsplan
 - (innarbeide andre funn og anbefalinger fra for eksempel forvaltningsrevisjoner)
- => raskt få på plass prosessplan for første fase i arbeidet
- => sette i gang med de anbefalingene som ikke må vente på strategi

Hva nå?

- Agenda Kaupangrapporten gir konkrete anbefalinger på områdene:
 - overordnede anbefalinger og grep
 - organisering
 - heltidskultur og kompetanse som forutsetning for kvalitet
 - saksbehandling med god kvalitet i henhold til BEON (beste effektive omsorgsnivå)
 - pleie- og omsorgstjenester til eldre og somatisk syke (mer hjemmerettet)
 - godt utviklet boligtilbud
 - god kvalitet og kostnadseffektivt tilbud i institusjon for de som trenger det
 - pleie og omsorgstjenester til mennesker med utviklingshemming/utviklingsforstyrrelser
 - psykisk helse og rus
 - helse (legetjenester)

=> mange av anbefalingene kan vi begynne med nå, andre må avvente strategi

Hva nå?

- Hva har andre gjort? Innland / utland
- Hva hvis vi skulle løse denne utfordringen på nytt?
- Innovasjon og forskning
- Tekniske nyvinninger
- Kontinuerlig forbedringskultur
- Engasjere innbyggerne: frivillighet, pårørende, brukerorganisasjoner, kulturinstitusjoner, andre...
- Engasjere alle sektorene i kommunen
 - Hvilke fordeler har vi av å se på dette sammen?
 - Hvordan utvikle samfunnet og tjenestene i fellesskap?
 - Unngå silotenking?
 - Flere tanker i hodet samtidig?
 - Kan vi fordele midler annerledes, bruke midler i fellesskap?

Hva nå?

- Involvering og medvirkning
 - Lederforum helse- og omsorg
 - Strategisk ledergruppe (rådmann)
 - De andre sektorene i kommunen
 - Tillitsvalgte og vernetjeneste
 - Medvirkning og drøfting på riktig nivå
 - Avdelinger, interne innspill og dialog
 - Eksterne aktører

Hva nå?

- Politiske råd og utvalg
 - Kommunestyre/formannskap
 - Utvalg for helse- og omsorg
 - Eldrerådet
 - Kommunalt råd for personer med funksjonsnedsettelse
 - brukerorganisasjoner
 - andre relevante råd og utvalg
- => informasjon og dialog
- => beslutninger som følger delegasjonsreglement

Våre syv prioriterte bærekraftsmål:

Mål nr. 3. God helse.

Mål nr. 4. God utdanning.

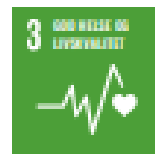
Mål nr. 9. Industri, innovasjon og infrastruktur.

Mål nr. 10. Mindre ulikhet.

Mål nr. 11. Bærekraftige byer og samfunn.

Mål nr. 13. Stoppe klimaendringer.

Mål nr. 17. Samarbeid for å nå målene.

Prioriterte Satsingsområder

Rana kommune prioriterer følgende satsingsområder som viktigst i denne planperioden;

- Vekstkraft og attraktivitet
- Grønn omstilling
- Livskvalitet og mestring
- Framtidsretta infrastruktur

KOMMUNE 3.0

Kommunen er et lokalsamfunn
Innbyggere er ressurser
Politikere leder et lokalsamfunn

Fra ca. 2010

Ingen quick-fix!

Tørre tenke nytt!

Engasjere alle sektorer!

Engasjere innbyggere, frivillighet, ansatte, politikere!

Planmessig, langsiktig og strukturert arbeid
..og en god porsjon kreativitet

